

**Pomysł na Miasto (PnM) UrbanLab Gdynia
w obszarze adaptacji do zmian klimatu w mieście**

1. TYTUŁ (ok. 100 znaków)

Nazwij swój pomysł – jednym zdaniem spróbuj opowiedzieć o nim.

Pamiętaj, że proponowana mikro innowacja miejska powinna dotyczyć obszaru adaptacji do zmian klimatu w mieście. Uwaga: Nazwa nie powinna zawierać nazw własnych.

Społeczności sąsiedzkie dbają o wspólną zieleni – dla planety, dla miasta, dla siebie

2. ESENCJA (ok. 100 słów)

a) O co chodzi w Twoim pomysle – co chcesz zrobić, dlaczego, jaki będzie efekt?

Opisz w maksymalnie 3 zdaniach swój pomysł, tak, aby był zrozumiały dla innych.

Uwaga! Ten opis będzie pojawiał się zawsze tam i wtedy, gdy będzie mowa o Twoim pomysle.

Dbałość o klimat wymaga dbałości o rośliny, także o te rosnące w przestrzeni miejskiej. Na obszarze miasta jest wiele zaniedbanych terenów zielonych, które znajdują się na działkach wspólnych, a okoliczni mieszkańcy nie zawsze zdają sobie sprawę, że mogą odpowiednio o nie zadbać z pożytkiem dla przyrody. Pomysł polega na stworzeniu programu szkoleniowego dla liderów społeczności sąsiedzkich, dającego konkretną wiedzę i umiejętności potrzebne do efektywnych proekologicznych działań podejmowanych wspólnie z sąsiadami – dzięki temu nie tylko miejska przyroda, ale również mieszkańcy miasta zyskają większą odporność na zmiany klimatu.

3. ZASIĘG (ok. 100 słów)

a) Jakiego obszaru i/lub poziomu dotyczy pomysł?

Obszar: (np.) ogólnomiejski, dzielnica (nazwa), osiedle (nazwa / lokalizacja).

Poziom: (np.) lokalna społeczność, klub sąsiedzki, wspólnota mieszkaniowa (obszar/zasięg funkcjonowania), mieszkańcy zainteresowani/zaangażowani w tematykę zmian klimatu/ekologię.

Zasięg jest ogólnomiejski, choć sprawa dotyczy w pierwszej kolejności mieszkańców zabudowy wielorodzinnej, szczególnie budynków administrowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe.

4. KONTEKST (ok. 200 słów)

a) Jak wygląda problem/potrzeba, dla którego/-ej proponujesz rozwiązanie?

b) Czy opisana przez Ciebie sytuacja ma charakter stały, czy czasowy/powtarzalny?

c) Czy zauważyłaś/-eś potrzebę, która wymaga reakcji? Jaką?

Osoby mieszkające w budynkach zarządzanych przez spółdzielnie mieszkaniowe mają bardzo niewielki wpływ na kształtowanie okolicznej przestrzeni. Opiekę nad istniejącymi zieleńcami i projektowanie nowych powierza się często zewnętrznym firmom, a podwykonawcy do realizacji tych zadań są na ogół dobierani w sposób nieprzejrzysty. Spoglądając na tę sytuację z perspektywy mieszkańca, nie dostrzegam możliwości partycypowania w podejmowaniu decyzji, które bezpośrednio dotyczą roślinności w mojej najbliższej okolicy, w tym cennych przyrodniczo drzew i krzewów, które widzę z okna i mijam codziennie, gdy wychodzę z domu. Wskazany problem ma charakter stały (jedyna cykliczność, jaką można by tutaj wskazać, to wybory władz / obrady walnego zgromadzenia członków spółdzielni, gdy przynajmniej teoretycznie możliwość wpływu na podejmowane decyzje jest większa). Z moich rozmów z mieszkańcami wynika, że nie jest im obojętne (w zdecydowanej większości przypadków), kto i jak pielęgnuje zieleni dookoła budynku. Chcieliby mieć większy i stały wpływ na decyzje zarządu spółdzielni w tym zakresie. Obecnie jednak nie są nawet informowani o zamierzeniach w tym względzie (poza prawnie wymaganymi informacjami o planowanej wycince drzew). Pojedyncze osoby angażują się „partyzancko” w opiekę nad pobliskimi zieleńcami, działania te są jednak nieskoordynowane, czasem nieprzemyślane i niekiedy prowokują konfliktowe sytuacje. Mieszkańcy nie uzgadniają między sobą swoich potrzeb względem wspólnej zieleni, tymczasem jest to temat, który sprzyja spotkaniom i nawiązywaniu relacji – widzę chęć ze strony dość licznych mieszkańców, by ten stan rzeczy zmienić.

5. INSPIRACJA (ok. 100 słów)

a) Czy problem/potrzeba dotyczy bezpośrednio Ciebie i/lub Twojej społeczności/grupy odniesienia?

- b) Czy problem/potrzeba jest dobrze widoczna w całym mieście? Czy w części miasta? Czy chcesz zaangażować się w działania na rzecz tego problemu/potrzeby?
- c) Skąd pomysł na rozwiązanie?

Tak, problem dotyczy bezpośrednio mnie, mojej rodziny i sąsiadów. W moim odczuciu ten problem jest dość powszechny. Obserwuję tereny zielone w zarządzie różnych spółdzielni i mam podobne spostrzeżenia. Sądzę, że temat jest ważny – w budynkach zarządzanych przez spółdzielnie mieszka spory odsetek mieszkańców miasta, a jakość sprawowanej przez SM opieki nad zielenią jest mało satysfakcjonująca. Władze miejskie, nie będąc właścicielami danego gruntu, mają ograniczony wpływ na zarządcę nieruchomości w tym zakresie. Tak, zdecydowanie chcę bezpośrednio zaangażować się w proponowane działania.

6. **INNOWACJA (ok. 100 słów):**

- a) Na ile Twój pomysł jest unikalny i innowacyjny (względem tego, co obserwujesz w mieście)?
- b) Czy był już gdzieś wcześniej wykorzystany? Jeśli tak – gdzie i/lub przez kogo? (np. miasta, społeczności, instytucje, organizacje, etc.)
- c) Skąd można czerpać doświadczenie we wdrażaniu podobnych rozwiązań?

W moim mieście nie zaobserwowałem podobnych działań. Nie dowiedziałem się do tej pory o innym programie kompetencji miejskich o takim charakterze. W pewnym zakresie tego rodzaju kompetencje rozwija program Fundacji „Szkoła Liderów”, jednak proponowany tutaj pomysł miałby trafić głównie do liderów niewielkich, sąsiedzkich społeczności. W zakresie wspierania inicjatyw sąsiedzkich, warto by pewnie skorzystać z doświadczeń „placemakingowych”, aktywizujących społeczności sąsiedzkie, funkcjonujących m.in. w Stanach Zjednoczonych i Australii.

7. **DZIAŁANIE (ok. 300 słów)**

- a) Na czym konkretnie polega pomysł?
- b) Co i/lub jakie działania obejmuje i w jakiej kolejności (krok po kroku)?

Rdzeniem pomysłu jest organizowanie „szkoły liderów” dla osób, które działają lub chcą działać na rzecz dbałości o wspólną zieleni w otoczeniu miejsca zamieszkania. Warto zapewnić odpowiednie narzędzia i umiejętności osobom, które już to robią, korzystając z własnych zasobów i poświęcając część swojego wolnego czasu, by ich działania przynosiły możliwie jak najlepsze efekty. Warto też sprawić, by takich osób było więcej. Plan działań w najogólniejszym zarysie przedstawia się następująco:

1. Dopracowanie pomysłu
2. Sformułowanie programu zajęć, wybór instruktorek i instruktorów
3. Ogłoszenie o naborze kandydatów i kandydatek
4. Rekrutacja w oparciu o formularze skoncentrowane na motywacji
5. Program wykładów, prezentacji, warsztatów, wizyt studyjnych, sesji pytań i odpowiedzi, itp.

Rezultatem udziału jest przygotowany do realizacji pomysł na działanie sąsiedzkie w trosce o wspólną zieleni w pobliżu miejsca zamieszkania. Być może warto byłoby zapewnić indywidualne wsparcie mentorów, z którymi można by konsultować poszczególne działania.

Na koniec danego cyklu, późnym latem lub wczesną jesienią, warto zorganizować sąsiedzkie święto, by wspólnie cieszyć się rezultatami podjętych inicjatyw!

8. **INTERESARIUSZE (ok. 100 słów).**

- a) Do jakiej konkretnie grupy docelowej – odbiorców i uczestników – skierowany jest pomysł (bezpośrednio i pośrednio)? (np. młodzież w wieku od ... do ..., matki z dziećmi, osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, mieszkańcy wybranej części miasta)
- b) Komu pomoże rozwiązanie i ile osób może na nim skorzystać? Komu może przeszkadzać?
- c) Czy jest sposób, aby znaleźć konsensus/wszystkie strony były zadowolone?

Pomysł jest adresowany do wszystkich mieszkańców, bezpośrednio zaś do tych, którzy przejawiają szczególną troskę o przyrodę i wspólne tereny zielone. Proponowany projekt miałby zaangażować w pierwszej kolejności mieszkańców zabudowy wielorodzinnej, szczególnie budynków spółdzielni mieszkaniowych. Proponowane rozwiązanie może przyczynić się do poprawy jakości otoczenia przyrodniczego w bezpośrednim sąsiedztwie, a także pomóc w umacnianiu i powstawaniu nowych więzi między mieszkańcami. Ze względu na partycypacyjny charakter może się okazać niewygodne

z perspektywy osób niechętnych wspólnemu wypracowywaniu decyzji (wierzę jednak, że i te można przekonać, że takie działanie jest wartościowe).

9. BUDŻETOWANIE

- Jak najefektywniej oszacować/zabudżetować realizację pomysłu?
- Na jakie konkretne działania (w kolejności zakładanej realizacji wg pkt. 7) potrzebne są środki?
- Jakie działania mogą być zrealizowane w ramach wolontariatu i/lub innej formy zaangażowania społecznego?
- Kto i jak może dodatkowo wesprzeć finansowo realizację pomysłu?
- Jeśli znasz, podaj kreatywne rozwiązania, które pozwolą zmniejszyć koszt realizacji pomysłu?
Uwaga! Budżetowanie należy wypełnić w oparciu o własne doświadczenie i rozeznanie. W przypadku niewskazania kosztów poszczególnych części składowych/działań i/lub orientacyjnego kosztu całości, zostanie przyjęta maksymalna kwota budżetu 30 000 zł brutto weryfikowana na etapie oceny pomysłu.

Części składowe / Działania	Środki finansowe i inne formy finansowania lub wkładu niefinansowego / Szacunkowy koszt
Przeprowadzenie szkoleń / mentoring	Środki finansowe
Koordinacja projektu	Ze środków spółdzielni i/lub miasta

10. ZAANGAŻOWANIE (ok. 100 słów):

- Jak chcesz i możesz pomóc w realizacji pomysłu? (np. wkład wolontariacki, własny, rzeczowy, crowdfunding, crowdsourcing, sponsorski, etc.)
- Kto jeszcze w mieście może wdrożyć lub wesprzeć pomysł/rozwiązanie (np. jednostka miejska, instytucja kultury, organizacja, firma, etc.)?
- Jakie grupy osób w mieście mogą być potencjalnie zaangażowane w realizację pomysłu?
- Jak do nich dotrzeć i jak przekonać do zaangażowania w realizację?

Chętnie zaangażuję się jako wolontariusz. Myślę, że centra aktywności lokalnej, domy sąsiedzki i zaangażowane organizacje pozarządowe mogłyby mocno włączyć się w realizację tego pomysłu.

11. REALIZACJA (ok. 100 słów)

- Kiedy i jak długo może działać rozwiązanie?
- Czy pomysł ma charakter jednorazowy, seryjny, ciągły, związany z porą roku i/lub jego realizacji uzależniona jest od innych warunków – jakich?

Działanie może mieć charakter cykliczny, np. co roku kolejna edycja dla kolejnych kilkunastu osób. Może byłoby warto, by rozpoczynała się jesienią, by potrzebną wiedzę udało się przekazać przed rozpoczęciem wiosennych działań ogrodniczych w mieście. Z biegiem czasu absolwenci poprzednich edycji mogliby pełnić funkcję mentorów dla nowych adeptów programu.

12. ZMIANA (ok. 100 słów)

- Jak Twój pomysł może zmienić Gdynię w obszarze adaptacji do zmian klimatu w mieście?

Miasto zyska bezpośredni kontakt z grupą zaangażowanych liderów lokalnych społeczności, którym leży na sercu dbałość o tereny zielone i wspólną roślinność. Ich skala społecznego oddziaływania da mieszkańcom łatwiejszy sposób dotarcia z postulatami do osób decyzyjnych, ułatwiając komunikację między władzami a mieszkańcami. Najważniejszym rezultatem będą silniejsze więzi sąsiedzkie powstałe wokół troski o miejską przyrodę – dzięki nim zwiększy się nie tylko przyrodnicza, ale również społeczna odporność miasta na zmiany klimatu.

POMYSŁODAWCA: Damian Jasiński